

Hate speech nie je názor!

Projekt bol podporený Islandom, Lichtenštajnskom a Nórskom prostredníctvom Programu Aktívne občianstvo a inklúzia, ktorý realizuje Nadácia Ekopolis v spolupráci s Nadáciou pre deti Slovenska a SOCIA - nadácia na podporu sociálnych zmien.

Projekt: **Mladí bez nenávisti**

Obdobie realizácie: máj 2014 - september 2015

Príjemca podpory: Rada mládeže Žilinského kraja (občianske združenie), Žilina

Financovanie: 32 949,00 € (AOI 90 % = 29 654,00 €)

„Snom každej krajiny je, aby jej obyvatelia žili v zhode, pokoji a bez nenávisti. A o tom chcel byť náš projekt. O výchove a vzdelávaní mladých ľudí k úcte voči každému človeku, o akceptácii inakosti, múdrosti a rozvážnosti. Či sa nám to podarilo ukáže život. Čo i len drobný úspech medzi mladými v preukazovaní úcty, bez náznaku povýšeneckosti je pre nás potešením...“ Darina Čierniková (riaditeľka kancelárie projektového riadenia)

Príjemca podpory

Od roku 2001 Rada mládeže Žilinského kraja ako občianske združenie, začala pôsobiť vo svete mladých ľudí na území Žilinského kraja no jej dosah zasahoval aj na iné kraje Slovenska. Od začiatku nám záležalo na mladých ľuďoch a na tom, aby sme spolu s novovzniknutým vedením žilinskej župy pomáhali vytvárať priaznivé podmienky pre život mládeže v kraji.

Začali sme realizovať aktivity podporujúce dobrovoľníctvo v mládežníckych organizáciách, ktoré boli zakladateľmi našej organizácie. O krátky čas sme sa začali venovať vzdelávaniu a výchove mladých ľudí vedúcemu k aktívnemu občianstvu a záujmu o veci verejné. Pomáhali sme podporovať pozitívne prostredie pre vznik mestských mládežníckych parlamentov a novovzniknutým parlamentom mladých poskytovať pravidelnú pomoc a servis.

O krátky čas sa naše pôsobenie rozrástlo aj do prostredia stredných škôl, kde vznikla potreba podpory činnosti žiackych školských rád, ktorým ôsmy rok ponúkame odborné vzdelávanie a poradenstvo, ako byť obhajcom práv mladých ľudí na území školy.

Od roku 2012 sa objavila ďalšia potreba vo svete deti a mládeže- podpora deti a mladých s onkologickým ochorením zameraná na skvalitnenie ich života, ktorej sme sa chopili a zrealizovali viaceré pohybovo rekondičné pobyty a vzdelávania tých, ktorí sa tejto cieľovej skupine venujú.

V tomto roku sme zo strany mladých ľudí ale aj vládneho sektora dostali ďalšiu výzvu. Zapojiť sa do aktivít, ktoré by znižovali nenávisťné prejavy predovšetkým u mladých ľudí, hlavne na internete. A tak sme sa začali zaoberať touto výzvou. V roku 2013 sme sa stali akreditovaným vzdelávacím zariadením s možnosťou vzdelávať mládežníkov a pracovníkov s mládežou v téme bez nenávisťi. A tým sme ešte intenzívnejšie vstúpili do témy predchádzania a výchovy života bez nenávisťi.

Potešilo nás, keď prišla možnosť uchádzať sa cez projekt o intenzívnejšie šírenie a podporu prostredia, kde nenávisťné prejavy nemajú miesto, alebo minimalizujú. A vďaka podpore projektu sme začali intenzívne pracovať hlavne so stredoškólákmi na Slovensku pri riešení ponižovania a urážania sa cez internet no aj v osobnom živote, pri výchove k úcte a tolerancii mladých ľudí.

Projekt

V projekte sa Rada mládeže Žilinského kraja spolu so svojimi partnermi Radou mládeže Trnavského kraja a Regionálnou radou mládeže Prešovského kraja zameriavala na deti a mládež v ohrození – stredoškólákov vo veku 15-17 rokov na území Slovenska. Nosnou myšlienkou projektu bolo vytváranie prostredia, kde sa mladý človek dozvie o nebezpečenstve nenávisťných prejavov, o postupoch ako sa brániť ponižovaniu a výsmechu a ako rozpoznávať zárodky nenávisťných poznámok hlavne na internete.

V prvej fáze išlo o otvorenie komunikácie s mladými ľuďmi v danej téme cez ich zapojenie sa do prieskumu, vyjadrenie ich názorov na nenávisťné postoje. Zapojilo sa 780 mladých ľudí z celej krajiny. Výsledky prieskumu ukázali, že podľa mladých ľudí najviac nenávisťných postojov sa robí, keď ide o odlišnú sociálnu situáciu a inú sexuálnu orientáciu. Podľa mládeže vo veku 15-25 rokov najviac ohrozenou skupinou na Slovensku je rómska menšina, LGBTI aj chudobní ľudia. Zaujímavým výstupom bol aj fakt, že mládež túži po tom, aby sa naučila, ako reagovať na odlišné názory a vyjadriť svoj názor.

Na základe týchto výstupov boli zrealizované vzdelávania pre 61 mladých ľudí-mládežníckych vedúcich a pracovníkov s mládežou zamerané na ich ďalšie aktívne pôsobenie medzi stredoškólákmi. Súčasne odborníci vypracovali 13 metodík zameraných na prácu s mládežou v témach, ktoré rezonovali ako výstupy v prieskume.

Po tomto dôležitom úvode nastal okamih rozbehnutia sa do stredných škôl. Od januára do septembra prežilo 1 694 mladých ľudí na 67. vzdelávacích hodinách zážitky dôsledkov nenávisťných prejavov. Veríme, že aj pochopilo nebezpečenstvo, ktoré z takýchto postojov plynie. Diskutovalo sa, ako sa dá zastaviť takáto ničiaci lavína a mnohí sa vyjadrili, že sa stanú aktívnymi ničiteľmi nenávisťných, ponižujúcich a výsmešných poznámok, hlavne na sociálnych sieťach, kde sa s tým najčastejšie stretávajú.

Súčasťou vzdelávania bola aj kampaň Ctrl+Hate+ Delete zameraná na upozorňovanie nebezpečenstva nenávistných prejavov hlavne na internete. Vyškolení stredoškólači na svojich školách realizovali aktivity pre celú školu, ktoré na túto problematiku mali upozorniť. Na sociálnych sieťach sa zapojili do kampane pridaním odznaku „bez nenávisti“ k svojej fotografii. Zapojili sa taktiež písaním blogových úvah zameraných na túto tému, alebo overením svojho postoja cez dotazník na webovej stránke www.mladibeznenavisti. Dôležitou súčasťou kampane bolo aj oslovenie širokej verejnosti na otvorenom podujatí Bambifest, kde mládež zaujímavými prekvapujúcimi momentmi „vyrušovali“ okoloidúcich, aby ich upozornili na túto problematiku a potrebu sa voči nej postaviť.

Aktivity projektu boli začiatkom dlhodobého procesu. Počas posledného mesiaca projektu sme zaznamenali medzi mládežou, nový prvok, na ktorú sa začína vylievať nenávisť, poníženie, nepochopenie a to skupiny imigrantov.

A tak sme akoby stále na začiatku..., no každá hodina strávená s človekom, ktorá mu pomôže získať iný – pozitívny pohľad na osobu a je jedno odkiaľ je, má zmysel. A k tomu prispel aj tento projekt. Bolo pre našu organizáciu cťou prispieť k šíreniu úcty, pokoja a radostnejšieho života, ktorý ničí akúkoľvek nenávisť a podporuje prostredie, kde sa každý človek cíti prijatý a spokojný.

Dlhodobý prínos

Ukáže život sám. Netreba prestať v šírení pozitívnych pohľadoch na človeka a nebáť sa vystúpiť a pomenovať každú nenávisť, ktorá je zárodokom väčšieho zla. Možno sa zdá, že prínos bol malý, no veríme, že každé zrnko úcty k človeku, ktoré sme vďaka projektu zasiali do mysle a srdca mladého človeka prinesie svoje ovocie v rozšírení radov ľudí, ktorí budú vystupovať proti nenávisti, rozpoznávať ju a hlavne medzi rovesníkmi šíriť pozitívne pohľady situácie, do ktorých sa človek dostane.

Hlavné poučenia a odporúčania pre podobné projekty

- Nebáť sa otvorene pomenovať zlo a nenávisť.
- Venovať mladým ľuďom dostatok priestoru (času aj vzdelávania), pre vytváranie pozitívneho kritického myslenia
- Aktívne zapájať mladých ľudí do tvorby a podpory sveta, kde neprevláda nenávisť, povýšenectvo a ponižovanie.

English summary

Regional Youth Council of Žilina, founded in 2001, is a supraorganization of 52 youth associations, student school councils, local youth parliaments and non-formal groups acting in the Žilina Region whose overall membership base come up to 18 500 young people.

The project's goal was to increase information level of youth about causes, consequences, and solving possibilities of all forms of hate speech.

Main lessons and recommendations:

- Do not hesitate to openly point to evil and hatred;
- To devote enough space to young people (time and education) with a goal to promote their positive critical thinking;
- To actively involve young people into promoting a world void of hatred as well as patronizing and humiliating behaviour.